

INTOPOLKU-UUTISKIRJE 3/2024

Intopolussa on monenlaisia sisältöjä sekä etänä tai paikalla ollen koettavaksi. Alla on Ympäristöpolun ja sen jälkeen [Kulttuuripolun](#) sekä lopuksi [Globaalikasvatuksen](#) ajankohtaisimmat vinkit molempiin vaihtoehtoihin. Mikä tilanne siis koulussasi tai luokassasi onkaan, pääsette osallistumaan juuri teille räätälöityihin kokonaisuuksiin, läsnä tai etänä! Tervetuloa Intopolulle!

YMPÄRISTÖPOLKU

- **Lapsen oikeuksien viikolla 18.–22.11. Porin Lyseon koulun kuvataideoppilaiden näyttely vaatteiden elinkaaresta, vaateollisuuden eettisyydestä ja kuluttajan vastuusta**

Näyttelyn julisteet valottavat liikakuluttamisen globaaleja vaikutuksia ympäristöön ja halpatuotannon ihmisoikeusrikkomuksia. Näyttelyn tavoitteena on houkutella kuluttajia ottamaan selvää tuotteiden eettisistä- ja ympäristövaikutuksista sekä suosimaan suomalaisia ja muita eettisesti kestäviä, esimerkiksi Reilun kaupan tuotteita. Näyttelyllä myös houkutellaan ihmisiä kierrättämään tekstiilejä pikemminkin kuin hävittämään niitä sekä palautetaan mieleen ostopäätöstensä globaaleja vaikutuksia. Kivijalkakaupoissa saa palvelua ja tietoa tuotteiden alkuperästä ja samalla tukee työllisyyttä sekä elävää kotikaupunkia.

Teljantorin katutasoon sijoittuvassa näyttelyssä on myös osallistavia ja tilallisia teoksia. Ne havainnollistavat muun muassa suomalaisten vuosittain poisheittämien tekstiilien määrää sekä farkkujen valmistamiseen tarvittavan puhtaan veden määrää. Tarkat tiedot näyttelyn aukioloajoista lähetetään kouluille viikolla 45.

- **Älä osta mitään -päivä & ideoita kulutuskriittisyyden käsittelyyn oppitunneilla**

Luontoliiton Älä osta mitään -päivää vietetään joka vuosi kiitospäivän jälkeisenä perjantaina, samana päivänä kuin mustaa perjantaita eli Black Fridayta, tänä vuonna 29.11. Teemapäivän tarkoituksena on haastaa pohtimaan omia arjen valintoja/kulutus päätöksiä ja niiden vaikutusta ympäristöön. Ideoita oppitunneille löytyy [täältä](#). Kampanja keskittyy tänä vuonna ultrapikamuotiin ja tekstiiliteollisuuden nurjiin puoliin.

- **4H-yhdistyksen lajittelutunti nelosille**

Varaa luokallesi 4H-yhdistyksen pitämä oppitunti jätteistä, kierrätyksestä ja kestävästä elämäntavasta. Sen kohderyhmänä ovat nelosluokkalaiset ja se on suunniteltu yhteistyössä Keräämön neuvonnan kanssa. Katso lisätietoja ja varaa tuntisi tai varaa pori@4h.fi, puh. 050 561 5268.

- **Tilaa Luontoliitolta Itämeri-kouluvierailu etänä**

Vierailulla tutustutaan ihmeelliseen Itämereen ja sen kiehtovaan vedenalaiseen eliömaailmaan, tarkastellaan Itämeren ainutlaatuisuutta ja haavoittuvuutta ja mietitään, miten jokainen voi itse toimia Itämeren puolesta. Etävierailuja Itämerestä järjestetään peruskoulun 4.–9. luokille, lukioille ja ammatillisille oppilaitoksille. Vierailun suositeltu pituus on 90 minuuttia. [Lisätietoja täältä](#).

- **Monialainen oppimiskokonaisuus luonnon monimuotoisuudesta**

Alakouluille suunnattu oppimiskokonaisuus tarjoaa materiaaleja ja valmiita ideoita monipuolisten oppimisympäristöjen hyödyntämiseen. Se on jaettu ikäryhmittäin neljään eri teemaan: Lähiluonto tutuksi, Vesistöjen äärellä, Mennään metsään ja Suomen uhanalaiset – tapausesimerkkinä saimaannorppa. Oppimiskokonaisuuden aikana opitaan uutta luonnon monimuotoisuudesta, harjoitellaan ympäristövastuullista arkea ja ilmaistaan omia mielipiteitä. [Lisätietoja täältä](#).

- **Maksuton videosarja Agenda 2030 -tavoitteista**

YK:n globaali Agenda 2030 kestävä kehityksen toimintaohjelma sisältää 17 tavoitetta, jotka kaikkien maiden tulisi yhdessä saavuttaa vuoteen 2030 mennessä. Uusi videosarja sisältää osan jokaisesta ohjelman tavoitteesta. Suomenkieliset animaatiovideot ovat parin minuutin mittaisia ja löytyvät [YouTube-soittolistalta](#). Videoilla kerrotaan perusasiat kustakin tavoitteesta sekä avataan sitä, miten tavoitteeseen liittyvät haasteet näkyvät eri puolilla maailmaa, ja miten niitä voidaan ratkaista. Aineiston on julkaissut Biologian ja maantieteen opettajien liitto BMOL ry, ja ne soveltuvat erityisen hyvin lukioiden ja muiden toisen asteen oppilaitosten opetukseen. Videoiden käsikirjoitukset löytyvät [täältä](#).

- **Kadonnut meribiologi - Virtuaalinen Escape Room lukioikäisille**

Vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointiohjelma Velmu, juhlii 20-vuotista taivaltaan koko vuoden 2024 kannustaen kiinnostumaan Itämeren ainutlaatuisesta vedenalaisesta luonnosta. Velmun uudessa virtuaalisessa pakohuonepelissä merenpohjalta löytyy mystisiä asioita... Selvitä, mistä on kyse ja pelasta meribiologi ennen kuin on liian myöhäistä! Kekseliäisyyttä vaativa jännittävä peli johdattaa vedenalaisen luonnon pariin. Se soveltuu lukioikäisille, esimerkiksi osaksi biologian opetusta. Peliin on hyvä varata noin tunti aikaa. Nuoremmatkin voivat pelata, mutta saattavat tarvita aikuisen apua joihinkin pulmiin <https://www.unlockit.fi/velmu>

- **Lainaa Meren aarteet -lautapeli**

Vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointiohjelma Velmu on kehittänyt Itämeriaiheisen lautapelin yhteistyössä Saaristomeren Biosfäärialueen kanssa. Erilaisia lajeja ja luontotyyppisiä kuhiseva pelilauta tarjoaa oivan mahdollisuuden tutustua aaltojen alta löytyvään lajikirjoon. Peliä on helppo pelata, sillä se on saanut inspiraationsa Afrikan tähdestä. Peliä voi lainata ympäristösuunnitteluyksiköstä outi.aalto@pori.fi, puh. 044 701 2504.

- **Muista mappa.fi materiaalipankki**

[Mappa.fi](https://mappa.fi) osoitteesta löytyy tuhansia materiaaleja, menetelmiä, tapahtumia ja palveluita kootusti eri toimijoilta ympäristökasvatuksen tueksi. Rekisteröitymällä palveluun voi tähdittää omat suosikkimateriaalit, koota teemareppuja, suunnitella monialaisia oppimiskokonaisuuksia ja lisätä omia sisältöjä yhteiskäyttöön. Tämän [linkin](#) takaa löytyy uusimmat materiaalit.

- **Luonto oppimisympäristönä, pedagogiikka haltuun -webinaari varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstölle 7.11. klo 12.30–15.30.**

Minkälaisia asioita pitäisi huomioida, jotta luonto oppimisympäristönä olisi luonteva osa varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjä, myös pedagogisesti? Koulutuksessa herätellään asian äärelle käymällä läpi pedagogisesti keskeiset periaatteet ja menetelmät, samalla saadaan käytännön ideoita ja vinkkejä, joiden avulla luonnosta tulee osa oppimisympäristöjä, myös pedagogisesta näkökulmasta tarkasteltuna. Maksuttoman koulutuksen järjestää Opetus- ja kulttuuritoimen koulutukset - [AVI kouluttaa](#).

- **Vastalääkettä rojupöyhön - etäkoulutuksesta ideoita kestävän kulutuksen käsittelyyn alakoulujen opettajille 27.11. klo 13.30–15**

Ahdistaako loppuvuoden kulutusjuhla ja ympäristön tila? Haluaisitko käsitellä kulutusteemaa oppilaidesi kanssa monialaisesti ja ratkaisukeskeisesti? Koulutuksessa kuulet inspiroivia ideoita alakouluikäisten opetukseen. [Ilmaisen etäkoulutuksen](#) järjestää AVI ja pääkaupunkiseudun Ympäristökoulu Polku.

- **Kevään kuvataidehaaste yläkoululaisille**

Alkuvuodesta 2025 järjestetään jälleen ympäristökasvatuksellinen kuvataidehaaste yläkoululaisille. Teemoja ovat roskaantumisen, hulevedet, luonto ja lähivesistöt. Kuvataidehaasteen päätteeksi järjestetään näyttely ja teosten pohjalta suunnitellaan katutaide-teos syksyn Mahanpuruja muovista -kampanjaan. Kuvataidehaasteen ohjeista, osallistumisaikatauluista ja palkinnoista tiedotetaan lisää myöhemmin.

KULTTUURIPOLKU

- **Lastenkulttuurikeskus Kruunupää** tuottaa Kulttuuripolulle taiteilijavierailuita, jotka tuovat iloa ja inspiraatiota oppilaiden arkeen. Kulttuuripolun vierailujen kesto ja sisältö sovitaan aina yksilöllisesti koulun kanssa. Luomme pitkäkestoisia taideprojekteja, jotka rikastuttavat koulun arkea monin eri tavoin. Tämän syksyn aikana oppilaat pääsevät tutustumaan elokuvaan, äänimaisemien luomiseen ja miniatyyreihin. Tulevista työpajoista tiedotetaan sähköpostitse kouluihin. Jos olet kiinnostunut kuulemaan näistä lisää, niin voit ottaa yhteyttä: kulttuurituottaja Miisa Korkiamäki, miisa.korkiamaki@pori.fi, puh. 050 418 9178.

- **Kruunupään galleria**

Koulut voivat myös vierailla Kruunupään galleriassa. Galleriassa on tällä hetkellä esillä Terhi Kaakisen Vekkulit-näyttely, jossa on valloittavia ja värikkäitä puuveistoksia. Galleriassa voi myös ihmetellä Mikael Korkeen Sudenkorento-veistosta sekä dokumentaatiota Terhi Kaakisen Töpö Lentolisko -taideteoksen tekemisestä. Kruunupäähän voi varata opastetun kierroksen omalle luokalle ottamalla yhteyttä: kulttuurituottaja Miisa Korkiamäki, miisa.korkiamaki@pori.fi, puh. 050 418 9178.

- **Lasten Yliopisto**

Porin yliopistokeskus ja lastenkulttuurikeskus Kruunupää järjestivät yhteistyönä lapsille suunnatun kokonaisuuden TiedeAreena-tapahtuman yhteydessä 25.9. Tämän vuoden teemana oli avaruus ja aiheesta piti luennon kosmologi Syksy Räsänen yliopistokeskuksella keskiviikkona 25.9. Luennon jälkeen Kruunupäähän saapui kaksi luokkaa, Tuulikellon koulusta 3–4-luokkalaista ja Kaarisillan koulusta 5-luokkalaista, ja heidän opettajansa vierailulle. Vierailulla syvennyttiin tekemään taidetta taitelija Tiia Fromin johdolla. Seuraavan kerran Lasten Yliopisto –tapahtuma järjestetään keväällä 2025.

- **Päiväkoti yhteistyöt**

Lastenkulttuurikeskus Kruunupää järjestää päiväkotien kanssa monipuolisesti toimintaa koko syksyn ajan. Päiväkodeissa kiertävät Aistipaketti ja Muotopaketti. Aistipaketti sisältää moniaistista tutkittavaa tuoksuista tuntuihin: aiheena ovat muun muassa ympäristö, kasvit ja maut. Muovailu- ja piirustusaiheinen Muotopaketti, joka sisältää muovailuvahan, alustat, aihekortteja sekä taitelija Veijo Setälän kehittämät ohjeet. Paketit varataan sähköisellä lomakkeella, lisätietoa annina.jansson@pori.fi. Varhaiskasvatus koordinoi päiväkotien vierailuja Kruunupäähän.

- **Porin taidemuseo ja Poriginal galleria**

Taidemuseo avautuu yleisölle 31.1.2025 ja ryhmiä otetaan vastaan helmikuusta alkaen. Varausohjeet tulevat kouluille ja varhaiskasvatukselle suunnatuissa uutiskirjeissä tammikuun alussa sekä Intopolku-kirjeessä. Jos taidemuseon uutiskirje ei vielä tule, sen voi tilata itselle heidi.porttila@pori.fi.

Vuoden 2024 loppuun saakka **Katseiden välissä** -virtuaalinäyttely tuo Porin kaupungin kokoelman 50 taideteosta koettavaksi suoraan koululuokkiin. Näyttelyyn liittyy myös laaja tehtäväpaketti eri-ikäisille. Vielä tänä syksynä on mahdollista myös vierailla omatoimisesti vaihtuvissa näyttelyissä Poriginal galleriassa (Eteläranta 6), joka sijaitsee entisessä suolamakasiinissa. Galleria siirtyy taidemuseon tiloihin ensi vuonna. Lisätietoja taidemuseon tarjonnasta [Kulttuuripolusta](#).

- **Satakunnan Museo, Rosenlew-museo, Luontotalo Arkki ja Rakennuskulttuuritalo Toivo**

Satakunnan Museo, Rosenlew-museo ja Rakennuskulttuuritalo Toivo ovat syyskaudella normaalisti avoinna. HUOM! Luontotalo Arkki on suljettuna loka-marraskuun ajan remontin vuoksi. Arkki avautuu joulukuussa.

Kouluryhmien on mahdollista tehdä museovierailuja varauksesta arkipäivisin klo 8–16. Porin kaupungin päiväkotijä ja kouluryhmien sisäänkäynti ja opastukset ovat maksuttomia. Museoissa on sisältöjä monille ikäryhmille ja luokkatasolle. Kaikki ryhmät ovat tervetulleita!

- **Satakunnan Museon *Elon merkkejä* -perusnäyttelyssä on kolmessa kerroksessa Porin ja Satakunnan historiaa ja sisältöjä monelle ikä- ja luokkatasolle sekä niin historian, kuvataiteen, uskonnon kuin vaikkapa musiikin historian opiskeluun. Salin vaihtuva *Englund*-näyttely kertoo mestarikuvaaja John Englundista, joka perusti vaimonsa Mandin kanssa valokuvaamon Poriin vuonna 1894. Englundit työntekijöineen ikuistivat Poria, porilaisia ja kaupungin tapahtumia kymmenille tuhansille lasinegatiiveille vuoteen 1929 asti.**

Varaukset ja lisätietoja: puh. 02 621 1063, satakunnanmuseo@pori.fi , satakunnanmuseo.pori.fi/ ja intopolku.pori.fi/kulttuuripolku/kulttuuripolku-kohteet/porin-museot/satakunnan-museo/

- **Rosenlew-museossa *Sukuyhtiön aika* -näyttely kertoo monialaisen Rosenlew-yhtiön pitkästä historiasta ja vaikutuksesta kansallisesti ja kansainvälisesti. Museokäyntiä suositellaan erityisesti 8. luokkalaisten, mutta museo on oivallinen paikka tutustua, vaikka kuvataidettunilla korkeatasoiseen teolliseen suunnitteluun ja designiin. Vaihtuva näyttely *Porin piirtäjät* kertoo rakennusmestari Arthur Fagerholmin ja arkkitehti Torkel Nordmanin suunnittelemista rakennuksista Porissa.**

Varaukset ja lisätietoja: puh. 02 621 1866, rosenlew-museo@pori.fi, rosenlewmuseo.pori.fi/intopolku.pori.fi/kulttuuripolku/kulttuuripolku-kohteet/porin-museot/rosenlew-museo/

- **Rakennuskulttuuritalo Toivo ja Korsmanin** talo tarjoaa mielenkiintoisen miljöö ja toimintaympäristön. Korsmanin talon eskariopastusten varauskalenteri on syksyn osalta täynnä. Kysy kevään opastuksia vuodenvaihteen jälkeen.

Varaukset ja lisätietoja puhelimitse: Jonna Karttunen puh. 044 701 2892, toivo.pori.fi/intopolku.pori.fi/kulttuuripolku/kulttuuripolku-kohteet/porin-museot/rakennuskulttuuritalo-toivo/

- **Luontotalo Arkki** on suljettuna loka-marraskuun ajan remontin vuoksi. Arkki avautuu joulukuussa, jolloin vähän uudistuksiakin kokenut *Metsistä merelle* -perusnäyttely tarjoaa jälleen monipuolisesti luontotietoa ja elämyksiä lapsille ja nuorille. Joulukuussa avautuu myös tietokirjailija Juha Kauppisen ja kuvittaja Janne Torisevan yhteisnäyttely *Korvaamattomat*, joka esittelee näyttävien kuvituksin ja animaatioin sekä lyhyin, mutta syvällisin tekstein maapallon ekosysteemien keskeisinä pidettyjä lajeja, niin sanottuja avainlajeja, ja niiden lukemattomia ihmeellisiä suhteita muihin eliölajeihin.

Varaukset ja lisätietoja: puh. 02 621 1176, arkki@pori.fi, arkki.pori.fi/intopolku.pori.fi/kulttuuripolku/kulttuuripolku-kohteet/porin-museot/luontotalo-arkki/

- **Pääkirjastossa** syyskaudella perinteisten satutuokioiden lisäksi englanninkielisiä satutuokioita. Lastenosastolla 7.11. ja 5.12. klo 18. Lisätiedot: puh. 044 701 5819, lapset.kirjasto@pori.fi
- **Kirjaston lukudiplomit** on päivitetty. Kirjastoista voi kysellä sekä kouluikäisten että alle kouluikäisten diplomeja.

GLOBAALIKASVATUS

Taksvärkki ry:ltä konkreettisia resursseja globaalikasvatuksen toteuttamiseen

Hyödynnä Taksvärkki ry:n maksuttomat globaalikasvatuksen materiaalit. Taksvärkin koulutukset, materiaalit ja työpajat antavat välineitä globaalien kehityskysymysten käsittelyyn ja sosiaalisen kestävä kehityksen edistämiseen www.taksvarkki.fi/gloaalikasvatus

- **Tutustukaa** menetelmäoppaisiin ja valmiisiin oppituntiharjoituksiin.
- **Tilatkaa** koulun opettajille etä- tai lähikoulutus, joka suunnitellaan tilaajan toiveiden mukaan Taksvärkin globaalikasvatuksen teemoista ja menetelmistä.
- **Järjestäkää** luokassanne tai koulussanne perinteinen Taksvärkki ry:n Taksvärkipäivä ja toimikaa yhdessä nuorten oikeuksien puolesta!
- Mahdollisuuksien mukaan Taksvärkki ry toteuttaa myös toiminnallisia globaalikasvatuksen työpajoja oppilaille paikan päällä Porissa. Lue [lisää kouluvierailuista!](#)